

BR. 175

DIREKTIVA KOMANDE GRUPE ARMIJA »E« OD 28. NOVEMBRA 1944. KOMANDAMA 21. BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA I 91. ARMIJSKOG KORPUSA ZA NAROČITU UPOTREBU ZA PROBOJ IZ OKRUŽENJA 21. KORPUSA PRAVCEM KOLAŠIN—MOJKOVAC—PRIJEPOLJE—PLJEVLJA¹

Radiogram

STR[OGO] POV[ERLJIVO]

Poslato: 28. 11. u 01.30
Priljeno: 28. u 10.10

Prilog 159
Pošiljalac: K-da
GrA »E«

K-di LXXXXI AK z.b.V.

Važi i za: K-du XXI AK
K-du Korp. »Miler«
Alberih²

K-ta nem. vazd., Grčka

Direktiva za proboj XXI AK

- 1.) Neprijatelj³ je saznao namere XXI AK za proboj preko Mateševa za Prijepolje — Pljevlja. Neprijatelj ispred odseka Bioče još slab i za sada nije u stanju da osujeti naše namere za proboj. Neprijatelj je ipak u stanju da preko aerodroma Berane brzo dovede jače snage. Treba bezuslovno računati s oštrim nadiranjem neprijatelja severno od Danilovgrada i južno od Podgorice i sa početkom povlačenja.
- 2.) XXI AK kreće već sada, neovisno od osposobljavanja mosta Bioče, po mogućstvu jakim delovima, pokretnim po brdskom terenu, s obe strane puta Podgorica — Mateševo, da bi blagovremeno zauzeo vis Vjeternik (10 si. Bioče) i vis Mateševo. Put Bioče — Mateševo tom prilikom treba tako osigurati da glavnina XXI AK posle osposobljavanja

¹ Snimak overenog radiograma (pisanog nukam) u AVII, NAV-T-314, r. 1630, s. 617—22. U gornjem desnom uglu nalazii se par 'kraćih zabeleški.

² Alberich. Verovatno šifra neke komande. Redakcija nije mogla da ustanovi o kojoj je komandi reč.

³ Odnosi se na 2. korpus NOVJ.

mosta Bioče (verovatno 1. 12.) može da krene u zbijeni proboj preko Kolašin — Mojkovač ili preko Andrijevića — Berane za Bijelo Polje, uz jednovremeno odvajanje od protivnika na odseku Danilovgrad i južno od Podgorice.

- 3.) K-da LXXXXI AK z.b.V. kreće da bi podržala proboj XXI AK što je moguće pre, najkasnije 30. 11, sa glavnom 22. pd od Prijepolja, preko Brodareva, za Bijelo Polje i zauzima, pre svega, osiguravajući put prema istoku, raskrscnicu puta j. Bijelo Polje. Posle toga, 22. pd treba, uz jako obezbeđenje rejona j. Bijelo Polje, hitno uputiti u prodor na Mojkovac i za uspostavljanje veze sa prednjim delovima XXI AK. Zbog toga je važno da budu u pripravnosti dovoljne rezerve za uvođenje iza 22. pd.⁴ Prodor 22. pd treba obezbediti angažovanjem jedne borbene grupe od Pljevalja za Šahoviće prema zapadu i uz pomoć zaštitnice na »zelenom« putu.⁵
- 4.) Posle prihvatanja XXI AK od LXXXXI AK, mot. delovi XXI AK stižu preko Prijepolja u rejon Višegrad, a pešački delovi preko Pljevalja, Goražda u rejon Rogatice na raspolaganje K-di GrA »E«. LXXXXI AK osigurava odlazak XXI AK i posle toga se povlači preko Goražda na položaj na Drini.—
- 5.) K-t poz. preduzeće mere za snabdevanje XXI AK i 22. pd vazдушnim putem. Zahtev za snabdevanje vazd. putem preko K-de korp. samo u slučaju teške krize u snabdevanju i pošto se iscrpu sve ostale mogućnosti.
- 6.) Nač. veze GrA hitno će obezbediti neposrednu radio-vezu između XXI AK i LXXXXI'AK i između 22. pd i XXI AK.

K-da Gr. armija »E«
Ia, str. pov. 1180 od 28. 11
Šmit-Rihberg,
gen. maj.

F. d. R.
e

⁴ Opširnije o dejstvima 22. pešadijske divizije, ikoja je angažovana za deblokiranje opkoljenog 21. BAK-a (spojili su se 18. decembra kod Mojkovca), vidi Grupu autora, *ORNJ*, knj. 2, str. 394—400; Friedrich August v. Metzsch, *Die Geschichte der 22. Infanterie-Division*, Verlag Hans Henning, Podzun, Kiel, 1952, str. 73—75 (dalje: fon Meč, n. d.); Erib-Šmit Rihberg, n. d., str. 70—73.

⁵ To je šifra za glavni marševski put Kosovska Mitrovića — Novi Pazar — Prijepolje — Priboj — Višegrad (vidi dok. br. 165).

⁰ Nečitak potpis.